

10 km - 3 uur 20
Nationaal Park Schiermonnikoog

Winterwandeling door duinen, strand en bos op Schiermonnikoog

Tijdens deze winterwandeling door het Nationaal Park Schiermonnikoog maak je kennis met duinen strand en bos. De wandeling start en eindigt bij informatiecentrum het Baken waar je een helder overzicht krijgt van wat het eiland te bieden heeft.

Extra informatie:

- De route is niet bewegwijzerd.

Waar kun je starten

Informatiecentrum het Baken

[Veerdienstterminal Schiermonnikoog](#)

[Veerdienstterminal Schiermonnikoog](#)

1. Het wad vanuit de dijk

Bovenop de dijk kun je goed naar de Waddenzee kijken. Bij laag water zie je allerlei soorten vogels aan de maaltijd. Vogels die je hier kunt zien zijn steltlopers zoals de kluut, scholekster en wulp. Ook eidereenden, bergeenden en meeuwen kun je tegenkomen. Bij hoog water trekken veel vogels naar de polder of naar de Westerplas. Een bijzonder plantje op het wad is zeekraal. Het is net zo vlezig als een cactus en weerstaat twee keer per dag een zoutwaterbad. Door slib vast te houden maakt zeekraal zich het leven op een gegeven moment te zoet. Met de komst van planten zoals lamsoor, zeealsem en zoutmelde verandert het wad in kwelder. Ga je na de wandeling eten in een Schiermonnikoogs restaurant, kijk dan niet vreemd op als je zeekraal op je bord vindt. Je kan er namelijk een fris ziltig groentegerecht mee bereiden.

2. De Westerplas

Vanuit de vogelkijkhut heb je een goed uitzicht over de Westerplas, één van de schaarse plekken op het eiland met zoet water. Deze plas is in de jaren zestig van de vorige eeuw ontstaan na de aanleg van de waddendijk. De plas speelde een belangrijke rol in de watervoorziening van het eiland. Tegenwoordig komt het drinkwater van Schiermonnikoog vooral uit de duinen. De waterwinning is afgestemd op de natuurwaarden. Dorstige trekvogels en broedse moerasvogels maken ook graag gebruik van het water van de Westerplas. In het voorjaar broeden lepelaars en aalscholvers in de oever aan de overkant van de

vogelkijkhut. In het najaar en in de winter is de Westerplas de plek voor vogelliefhebbers om allerlei soorten ganzen en eenden te spotten.

3. Duindoorn

In het najaar en de winter eten kramsvogels en koperwieken hun buikje rond aan de oranje bessen van de duindoornstruiken op de dijk en op het groene strand. Duindoorn is van gescheiden geslacht. Dat betekent dat alleen aan de vrouwelijke struiken vruchten groeien. Het plantje kan goed tegen een zoute omgeving en stuiven van zand. Ben je een beetje culinair aangelegd, dan kan je met duindoorn lekkere jam of sap maken. Konijnen- en hazensporen zul je hier regelmatig zien. Op sommige plekken houden ze de planten kort, en geeft enkele zeldzame planten een kans zoals dwergvlas.

4. Vochtige duinvallei

Je wandelt door duinen met meidoorn, duindoorn en de 'laag bij de grondse' kruipwilg. Achter de houten bank aan de voet van de grote stuifkuil zie je een vochtig duinvalleetje. In de winter ligt deze vallei vaak onder water maar in het voorjaar en zomer kun je hier parnassia en orchideeën zien bloeien. Van nature ontstaat deze vegetatie in duinpannen die tot het grondwaterniveau zijn uitgestoven. Door verbossing van de duinen zijn deze vochtige duinvalleien in heel Europa zeldzaam geworden. Door deze plekken regelmatig te maaien of door dieren te laten grazen in

de duinen zorgt Natuurmonumenten voor het behoud van deze duinvalleien. Zonder menselijk ingrijpen zou de vegetatie in de vochtige duinvallei snel veranderen in bos. Dieren en planten als parnassia, moeraswespenorchis, tapuit en duinparelmoervlinder zouden dan verdwijnen.

5. Het strand

Op het strand zie je verschillende stadia van duinvorming. Soms zie je enkele sprietten biestarwegras waar omheen zich zand ophoopt. Op andere plekken zijn er al metershoge duinen. Deze kunnen uiteindelijk helemaal uitgroeien maar meestal worden ze door de zee weer met het strand gelijk gemaakt. Tijdens lange wandelingen op het strand kun je zehonden tegenkomen. In het ondiep water dichtbij de vloedlijn vissen ze op platvissen en houden ze de wandelaars in de gaten. In de vroege zomer kun je de pups van de gewone zeehond op het strand tegenkomen. In de winter worden de pups van de grijze zeehond in de Waddenzee geboren maar je komt ze ook tegen op het strand van Schiermonnikoog. Gun ze hun rust en bewonder ze op afstand.

6. Het dennenbos

Het dennenbos van Schiermonnikoog is in het begin van de vorige eeuw geplant om het stuivende zand tegen te houden en voor de houtproductie. Dat laatste bleek geen commercieel succes. Het dennenbos is inmiddels meer dan 100 jaar oud, de aangeplante

dennen gaan dood en ontstaat er weer een gemengd loofbos van berken, eiken, elzen, meidoorns, lijsterbessen. Deze variatie aan bomen brengt meer diversiteit in het bos.

7. Appelbomen

In de duinen van Schiermonnikoog kom je veel appelbomen tegen. In 2001 werd het aantal wilde appelbomen geschat op meer dan driehonderd. Oorzaak is onder andere dat er in de jaren vijftig myxomatose onder de konijnen uitbrak. De konijnenpopulatie werd bijna compleet tot nul gereduceerd. En een geliefd kostje van konijnen zijn...opkomende appelboompjes. Daarnaast kwam in de jaren vijftig het toerisme op. Opvallend is dat je vlakbij de campings en langs wandelpaden nu appelbomen ziet staan. Het resultaat van weggegooide appelklokhuisen van gasten. De kalkrijke grond op Schiermonnikoog biedt appelbomen een goede voedingsbodem.

8. Informatiecentrum Het Baken

Informatiecentrum Het Baken is dé plek voor het boeken van excursies, activiteiten en accommodatie. Je kunt er ook terecht voor algemene informatie over Schiermonnikoog, met haar rijke cultuurhistorie, authentieke bezienswaardigheden en prachtige flora en fauna van het Nationaal Park.

In de tentoonstelling maak je op interactieve wijze kennis met het Nationaal Park, de rijkdom van

Werelderfgoed Waddenzee en de bijzondere plaats die Schiermonnikoog daarbij inneemt. Sta oog in oog met de zeehond en de lepelaar, bewonder de sterrenhemel boven het eiland, bestudeer de unieke flora en fauna en ervaar de seizoenen op Schiermonnikoog. Ook vind je in de winkel van Het Bakken Wadden- en streekproducten, souvenirs, speurtochten en de mooiste wandel- en fietsroutes van Schiermonnikoog.

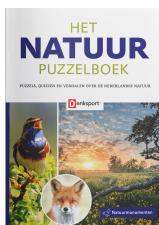
We hopen dat je hebt genoten van de wandeling en de prachtige landschappen onderweg. Wil je bijdragen aan het behoud van de natuur op Schiermonnikoog? Word dan lid van Natuurmonumenten of steun ons met een donatie. Alvast hartelijk dank voor je betrokkenheid!

Word nu ook lid

Sluit je net als 968.000 anderen aan bij Natuurmonumenten. Je beschermt niet alleen de natuur in Nederland, maar je ontvangt ook een welkomstpakket en alle ledenvoordelen.

nm.nl/de-natuur-in/word-lid

Nieuw: Het Natuur Puzzelboek

Het Natuur Puzzelboek: een boek van 160 pagina's vol puzzels, verhalen en weetjes over de natuur in Nederland. Leuk om zelf mee aan de slag te gaan of om cadeau te geven. Je bestelt 'm op

nm.nl/puzzelboek